

KESKON LAHJONNAN JA KORRUPTION VASTAISET PERIAATTEET

Tässä dokumentissa kuvataan Keskon ja Kesko-konsernin ("Kesko") lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet sekä niihin liittyvät vastuut. Lahjonnan ja korruption vastaiset periaatteet tarkentavat K Code of Conduct-toimintaohjeita.

PERIAATTEIDEN PÄÄMÄÄRÄ

Periaatteiden päämääränä on auttaa tunnistamaan ja estämään lahjontaa ja korruptiota sekä antaa käytännön apua aiheeseen liittyvissä kysymyksissä. K Code of Conduct -toimintaohjeiden mukaisesti Keskolla on nollatoleranssi kaikkiin korruption ja lahjonnan eri muotoihin. Näiden periaatteiden päämääränä on täydentää K Code of Conduct -toimintaohjeita niin, että jokainen työntekijä osaa toimia oikein tilanteissa, joihin liittyy riski lahjonnasta tai korruptiosta.

PERIAATTEIDEN SOVELTAMINEN

Näitä periaatteita noudatetaan kaikissa Keskon konserniyhtiöissä, näiden liiketoiminta-alueilla ja kaikissa Keskon toimintamaissa kuitenkin huomioiden paikallinen lainsäädäntö. Periaatteet koskevat Keskon lisäksi Keskon yhteistyökumppaneita (kuten esimerkiksi konsultteja), näiden henkilöstöä ja muita edustajia.

KORRUPTION JA LAHJONNANVASTAISEN TOIMINNAN YLEISPERIAATE

Kesko, Keskon yhteistyökumppanit, näiden työntekijät tai muut edustajat eivät saa, suoraan tai välikäsiä kautta, oikeudetonta etua tavoitellakseen

- luvata, tarjota, maksaa tai ottaa vastaan lahjuksia, muuta oikeudetonta etua tai laittomia maksuja eikä
- neuvoa, kehottaa, houkutella tai ohjeistaa ketään ottamaan tai antamaan lahjuksia.

Korruptio ja lahjonta kaikissa muodoissaan ovat ehdottomasti kiellettyjä. Myös voitelumaksujen käyttö on ankarasti kielletty Keskon toiminnassa, vaikka ne joissain maissa paikallisen lainsäädännön nojalla voivatkin olla sallittuja. Mikäli lahjuksen käyttäminen huomataan, tulee siihen aina puuttua. Kaikista korruptiotilanteista ja -epäilyistä tulee ilmoittaa Kesko-konsernin Compliance & Ethics -toiminnoille.

MÄÄRITELMÄT

Korruptio

Korruptiolla tarkoitetaan vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi. Tällainen väärinkäyttö voi olla lainvastaista tai muuten epäeettistä toimintaa, ja siihen voivat syyllistyä yksityishenkilöt, virkamiehet ja elinkeinoelämän palveluksessa toimivat. Korruptio esiintyy usein oikeudettomien etuuksien antamisena ja ottamisena, eturistiriitoina ja suosimisena. Korruptiolla tarkoitetaan myös oman aseman väärinkäyttöä tietyn edun saavuttamiseksi. Yleisin korruption ilmenemismuoto on ansaitsemattoman edun vastaanottaminen, joka on kriminalisoitu eri maiden lainsäädännöissä.

Lahjonta

Lainsäädännössä lahjukseksi katsotaan yleisesti lahja, raha tai muu sellainen etu, jolla yritetään vaikuttaa tai jonka voidaan tulkita vaikuttavan vastaanottajan toimintaan tai päätöksentekoon lahjuksen antajaa tai toista osapuolta suosivasti. Lahjukselle on tavanomaista, että sitä ei anneta avoimesti ja että sille odotetaan jonkinlaista vastinetta. Lahjonta voi kohdistua myös kolmanteen osapuoleen, esimerkiksi perheenjäseneseen, tai esimerkiksi konsultin, kautta.

Fasilitointimaksu

Fasilitointimaksu (voiteluraha tai voitelumaksu) voi olla mikä tahansa pieni maksu tai palvelu, joka annetaan viranomaiselle, poliittiselle puolueelle tai jollekin muulle viralliselle osapuolelle tarkoituksenaan nopeuttaa tai edistää normaaleja viranomaisrutiineja kuten lupien, lisenssien ja muiden viranomaisdokumenttien hakemista. Viralliset maksut viranomaisille, kuten pikapassin käsittelymaksu eivät ole fasilitointimaksuja ja näin ollen ovat hyväksytyjä.

Eturistiriidat

Eturistiriidoilla tarkoitetaan tilanteita, joissa henkilökohtaiset edut saattavat olla tai näyttävät olevan ristiriidassa työnantajan etujen kanssa. Oman tai läheisen edun suora tai välillinen tavoittelu työtehtävien hoidossa ei ole Keskossa hyväksyttävää. Eturistitilanteet voivat olosuhteista riippuen olla myös korruptiota, ja siksi niihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Eturistiriitatilanteiden syntymistä ei voi kuitenkaan kokonaan välttää.

Eturistiriitatilanteissa, niin ulkoisissa kuin sisäisissä, ei saa osallistua päätöksentekoon eli pitää jäädä itsensä päätöksen tekemisestä. Sisäisillä ristiriitatilanteilla tarkoitetaan esimerkiksi esihenkilöasemassa olemista suhteessa lähisukulaiseen. Kaikista ristiriitatilanteista on heti tilanteen huomattaessa kerrottava esihenkilölle. Riskiarvion perusteella korkean riskin toiminnoissa voidaan ottaa käyttöön tarkempi raportointimenettely.

Viranomaiset

Viranomaisella tarkoitetaan julkista luottamustehtävää hoitavaa henkilöä, mukaan lukien poliitikkoja, julkisyhteisön työntekijöitä, ulkomaisia ja kotimaisia virkamiehiä, julkista valtaa käyttäviä henkilöitä, palvelusta toimittavia sotilaita tai muita henkilöitä, joihin muun lainsäädännön kuin rikoslain perusteella sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

LAHJAT JA VIERAANVARAISUUS

Keskon liiketoiminnassa arvoltaan vähäisten lahjojen ja vieraanvaraisuuden tarjoaminen, antaminen ja vastaanottaminen on sallittua, mikäli sillä ei pyritä vaikuttamaan päätöksentekoon ja eikä sille odoteta vastinetta. Lisäksi sen tulee olla satunnaista ja avointa sekä tilanteeseen nähden tavanomaista ja liiketoimintaan liittyvää. Tärkeää on myös, ettei lahja tai vieraanvaraisuus herätä ulkopuolisten silmissä epäilyjä Keskon toiminnan lain- tai asianmukaisuudesta. Käteistä rahaa tai muita siihen rinnastettavia etuuksia ei saa koskaan antaa tai vastaanottaa lahjana. Tämä sisältää myös tavanomaisuudesta poikkeavat lahjakortit sekä henkilökohtaiset alennukset. Velvollisuus on myös tunnistaa ja noudattaa viranomaisten ja muun vastaanottajan omia ohjeita. Lahjonnan nollatoleranssin varmistamiseksi noudatetaan alla olevia periaatteita:

- Lahjojen tai vieraanvaraisuuden tarjoaminen tai vastaanottaminen ei ole sallittua, jos

Keskolla on käynnissä kyseisen vastapuolen kanssa sopimusneuvottelut. Tavanomainen kokoustarjoilu on kuitenkin sallittua.

- Viranomaisille saa antaa vain vähäarvoisia (symbolisia) lahjoja ja tarjota hyvin kohtuullista vieraanvaraisuutta. Tällöin tulee varmistaa ettei minkäänlaista vaikuttamistarkoitusta pääse syntymään.
- Kesko maksaa omien työntekijöidensä matka- ja majoituskustannukset
- Kesko ei lähtökohtaisesti maksa asiakkaidensa tai yhteistyökumppaniensa matka- tai majoituskuluja, jollei kyseessä ole tavanomainen ja vähäarvoinen vieraanvaraisuus (esimerkiksi taksimatka) tai jollei siihen ole erityisen poikkeuksellisia ja ennakoon hyväksyttyjä syitä, kuten ylimmän johdon päättämä laaja sidosryhmätilaisuus, jossa mahdollista etua ei voida nähdä henkilökohtaisena tai kohdennettuna ja vaikuttamistarkoituksessa annettuna. Jälkimmäisissä tilanteissa päätöksen tekee asiasta vastaava liiketoimintajohtaja Compliance & Ethics -toimintoa konsultoituaan.
- Kesko ei maksa viranomaisten matkakustannuksia
- Tavarantoimittajien mahdollisesti luovuttamat näytekappaleet on tarkoitettu Keskon käyttöön
- Ulkomaan seminaareihin osallistuminen tai oman yhteistyökumppanitilaisuuden järjestäminen on sallittua yksikön johtajan hyväksynnällä

Mikäli edellä mainituista ohjeista on tarvetta poiketa erityisen painavasta syystä, on lupaa haettava asianomaisen liiketoiminnan johtajalta, joka konsultoi Compliance & Ethics -toimintoa. Tällaisia tilanteita voivat olla esimerkiksi kutsut puhumaan seminaarissa ulkomailla tai messukokonaisuudet, joissa kutsun lähettänyt osapuoli on esimerkiksi messujen järjestäjä eikä Keskon toimittaja.

SPONSOROINTI JA LAHJOITUKSET

Kaiken sponsoroinnin tulee tapahtua K-ryhmän sponsorointia koskevien periaatteiden mukaisesti. K-ryhmä tukee sponsoroinnin ja hallituksen lahjoitusvaroin ensisijaisesti valtakunnallisia hankkeita,

jotka liittyvät lasten ja nuorten arkeen ja liikkumiseen, tuottavat iloa mahdollisimman monelle sekä edistävät elämisen laatua ja kestäväää kehitystä. Suurimmat sponsorointikumppanuudet julkaistaan. Keskon työntekijöiden suoria sponsorointipyyntöjä Keskolle ei hyväksytä. Kesko ei osallistu kauppiaiden sponsorointihankkeisiin, jos kauppiaalla on henkilökohtainen taloudellinen intressi tilanteessa. Sponsorointipäätöksiä tehdessä tulee aina huomioida mahdolliset eturistiriitatilanteet. Päätöksenteko tapahtuu Keskon toimivaltuuksien mukaisesti.

Yleishyödyllisille järjestöille voidaan tehdä lahjoituksia yhtiökokouksen myöntämistä lahjoitusvaroista. Lahjoituskohteista päättää Kesko Oyj:n hallitus.

Kesko ei tee suoria rahalahjoituksia poliittisiin tarkoituksiin. Kesko ei hyödynnä taloudellisesti poliittisia tilanteita tai Kesko ei ota kantaa asioihin, jotka eivät kuulu Keskon edunvalvonnallisiin tavoitteisiin. Mahdolliset eturistiriidat tulee huomioida kaikissa poliittisiin tilanteisiin liittyvissä päätöksentekotilanteissa.

KOLMANNET OSAPUOLET

Kolmansien osapuolien käyttö liiketoiminnassa on korruption ja lahjonnan kannalta erityisen herkkä alue. Kesko voi joutua vastuuseen sen puolesta toimivien kolmansien osapuolien mahdollisesta syyllistyessä korruptioon tai lahjontaan.

Tästä syystä yhteistyökumppaneiden valinnassa pitää olla erityisen huolellinen ja valita vain hyvämaineisia ja päteviä agentteja, konsultteja tai muita edustajia. Keskoa edustavien kolmansien osapuolien tulee aina allekirjoittaa kirjallinen sopimus, jossa vaaditaan K Code of Conduct -toimintaohjeen noudattamista, ja näin ollen sitoutuvan myös sen korruption ja lahjonnan vastaiseen kohtaan.

Kaikkiin konsulttilaskuihin tulee sisältyä täsmällinen erittely palvelusta ja työstä, jotta voidaan varmistaa, että kyse ei ole vastikkeettomasta edusta. Konsulttien ja muiden Keskoa edustavien kolmansien osapuolien tulee aina kertoa Keskolle mahdollisista kick-backeista ja muista sopimussuhteeseen toimittajan kanssa vaikuttavista kannustimista.

VASTUUT JA ORGANISOINTI

Vastuu korruption ja lahjonnan vastaisista periaatteista kuuluu Keskon lakiasioille.

Korruption ja lahjonnan vastaiset periaatteet hyväksyy lakiasioista ja vastuullisuudesta vastaava konsernijohtoryhmän jäsen.

VOIMAANTULO

Hyväksytty 21.11.2024, Lasse Luukkainen, johtaja, lakiasiat ja vastuullisuus
--

